

บุตรุปสำหรับผู้บริหาร
ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
(พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๙)

ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจัดทำขึ้น โดยการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำชุมชน นักวิชาการ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งนำผลการสังเคราะห์ที่ได้มารวบรวมเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง โดยทำการประยุกต์ด้วยวิธีการตรวจสอบเชิงนิเวศร่วมกับ แนวทางประวัติศาสตร์ (Historical Perspective) ซึ่งเป็นการพิจารณาบริบทที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และนำบริบทที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตมาวิเคราะห์โดยใช้ TOWS Matrix เพื่อไปสู่ประเด็นการวิจัยในอนาคต และเพื่อให้การกำหนดแนวโน้มของยุทธศาสตร์การวิจัยได้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของประเทศไทย จึงได้นำวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๙) มาเป็นกรอบการนำเสนอแนวโน้มการกำหนดยุทธศาสตร์และประเด็นการวิจัย

เมื่อพิจารณาจากวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทย วิสัยทัศน์การวิจัย ผลกระทบทบทวนแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าแนวโน้มการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต ประกอบด้วย ๑) การปรับบทบาทของภาคราชการ องค์กรส่วนท้องถิ่น การศึกษาระดับอุดมศึกษา และภาคธุรกิจ ๒) การพัฒนาระบวนยุทธศาสตร์โดยการมีส่วนร่วม และ ๓) การสร้างและพัฒนาภาคีร่วมเป็นเครือข่าย สำหรับประเด็นการวิจัยในอนาคต คือ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรส่วนท้องถิ่น การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคราชการ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา ระดับอุดมศึกษา การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ (Gross National Happiness : GNH) การส่งเสริมงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันศาสนา และการวิจัยเพื่อ สร้างแนวทางความสุขและประโยชน์สุรุ่วทั่วไปของประชาชนไทย เพื่อให้สามารถประยุกต์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นวิจัยข้างต้นควรได้รับการผลักดันให้เป็นเครื่องขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศไทย (Research as Development Driver) ด้วยการกำหนดกลไกและระบบรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างพลังในการขับเคลื่อนโดยการบูรณาการยุทธศาสตร์ทั้งแนวตั้งและ แนวนอน พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้มีการพัฒนาวัฒนธรรมการวิจัยที่พึงประสงค์ ตลอดจนการติดตามประเมินผลนโยบายการวิจัย โดยมีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็นระบบ มี ความพร้อมด้านทรัพยากรในเชิงสหวิทยาการเพื่อประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพร้อมด้าน บุคลากร ด้านระบบงาน และความพร้อมด้านระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้สำหรับการวิจัย สร้างเสริม วัฒนธรรมการวิจัย และมีการติดตามประเมินผลนโยบายเป็นระยะและต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
(พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ความเป็นมาของงานวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

วิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาประเทศไทยสู่ปี ๒๕๗๐^๑ มีสาระสำคัญ คือ การกลับเข้าสู่ทิศทางการพัฒนาบนฐานรากฐานของสังคมไทยที่อยู่บนกรอบแนวคิดของการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดความเสี่ยง สร้างภูมิคุ้มกัน นำไปสู่การพึ่งตนเองได้ทั้งในระดับปัจเจกชน ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ด้วยการพัฒนาในทุกมิติจะต้องอยู่ภายใต้หลักการของความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คน ชุมชน สังคม ต้องมีความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) และมีคุณธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน) ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๖ และมีการกำหนดพันธกิจที่จะต้องมีการพัฒนาประเทศตามระยะแ朋พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๖ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์บนหลักการของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในทุกมิติของการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ประกาศนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) โดยมีสาระสำคัญ คือ มุ่งประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงโดยเป็นประเด็นที่สำคัญและเร่งด่วน ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกของชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง การนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ที่เป็นพื้นฐานของประเทศไทยควบคู่ไปกับการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตขัดความยากจน และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพในอนาคตของสังคมไทย เนื่องจากไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ดังนั้น จึงเดิมต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงที่ดำเนินการมา คือ การพัฒนาเศรษฐกิจและชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่ขั้นการพื้นฟูและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน จนเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่ พอกินไปจนถึงการแปรรูปอุตสาหกรรมครัวเรือน สร้างอาชีพ และทักษะวิชาการ ซึ่งเป็นการพัฒนาตามขั้นตอนเป็นลำดับในเรื่องต่างๆ โดยพัฒนาขึ้นมาจากการและภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชาติควบคู่ไปกับการเรียนรู้จากโลกภายนอก

จากวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาประเทศไทยสู่ปี ๒๕๗๐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ ข้างต้น ให้ความสำคัญกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แจงแนวทางการดำเนินการและปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และรัฐ มุ่งให้การพัฒนาและบริหารประเทศดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกรัฐวัตน์ การพัฒนาประเทศตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมิได้มีแบบอย่างต่ายตัวตามตำรา หากแต่ต้องเป็นไปตามสภาพภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ สังคมวิถยา วัฒนธรรม ชุมชนที่มีความหลากหลาย ขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามอิทธิพลของกระแสโลกวิถี ควบคู่ไปกับการพยายามแสวงหาแนวทางดำเนินชีวิตตามหลักการพื้นฐาน

^๙ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๐ ปี (๒๕๕๐-๒๕๗๐) ในปี ๒๕๔๙ สำหรับเป็นทิศทางการพัฒนาฯ ประเทศไทยโดยรวม

ของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบที่ชุมชนอาจจะได้รับ เพื่อไม่ให้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมีผลกระทบและทำลายเอกลักษณ์และวัฒนธรรมชุมชนจนต้องล่มสลายไป

สหประชาชาติ (UN) โดยนายโอดี้ฟี อันนัน เลขาธิการองค์กรสหประชาชาติ ได้ยกย่องเชิดชูปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Human Development Lifetime Achievement Award แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ และประกาศถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่สามารถเริ่มได้จากการสร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง สู่หมู่บ้าน และสู่เศรษฐกิจในวงกว้างขึ้น ในที่สุดเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศ รวมทั้งองค์กรสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ชาติสมาชิก ๑๖๖ ประเทศ ยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ในช่วงที่ผ่านมา กวิจัยในหลากหลายสาขา ให้ความสนใจองค์ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญและมุ่งเน้นวัตถุประสงค์และหลักการเบื้องหลังการสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งยอมรับร่วมกันว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ความรู้เพื่อการดำรงอยู่ การรักษาตัวให้อยู่รอด เป็นองค์ความรู้สู่การพึ่งตนเองและความสามารถในการเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทำให้คนมีอิสระในการหาเลี้ยงตนเองเพื่อการดำรงอยู่ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และปัจเจกชน อย่างไรก็ได้ การประยุกต์ใช้ปรัชญาและองค์ความรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงยังมีได้มีการกำหนดออกมาเป็นแผนการวิจัยที่ชัดเจน และจากการบททวนข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบบทความ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและเอกทั่วโลกแล้ว พบว่ามีผลงานที่เกี่ยวข้องไม่น่ากว่า ๒,๐๐๐ เรื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีเป็นที่รับรู้และสนับสนุนใจสู่สากล รวมทั้งจะท้าทายการพัฒนาตามแนวทางของเศรษฐกิจกระแสหลักที่ใช้กันมาทั่วโลกกว่าสามศตวรรษ

ดังนั้น ด้วยความมุ่งหวังให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคุณค่าและแนวคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและเห็นผลในเชิงประจักษ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน วช. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีวัตถุประสงค์ชี้นำให้เกิดงานวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เป็นงานวิจัยแบบมุ่งประสงค์และดำเนินถึงผลตอบแทนทั้งในเชิงมูลค่าและคุณค่า สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และความต้องการของภาคการผลิตที่จะนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

วช. ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง โดยทำการประยุกต์วิธีการตรวจสอบเชิงนิเวศร่วมกับแนวทางประวัติศาสตร์ โดยพิจารณาตั้งแต่ในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต พบว่าด้านกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๘๐ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการวิจัย เกี่ยวกับเสรีภาพ ทางวิชาการที่ครอบคลุมถึงการวิจัยและเผยแพร่ผลการวิจัย และแนวโน้มที่พัฒนาแห่งรัฐในส่วนนโยบาย ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปะวิทยาการแข่งต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนการสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ ด้านการเมืองจากสภาพความอ่อนแอกของการเมืองและกลไกต่างๆ ของภาครัฐ ทำให้ภาคประชาชนมีแนวโน้มที่จะรวมกลุ่มกันเพื่อแสดงความเห็นและความต้องการผ่านการรวมกลุ่มของตนเองมากขึ้น ดังนั้นแนวโน้มของการเมืองภาคประชาชนจะส่งผลให้ประชาชนหันมาร่วมกลุ่มเพื่อช่วยตนเองมากขึ้น เนื่องจากการเกิดชุมชนที่พึ่งตนเองมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้หันกลับมาสนใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกันมากขึ้น ด้านเศรษฐกิจ พบว่าแนวโน้มของเศรษฐกิจไทยในอนาคตที่มีสัดส่วนของการพึ่งพาการส่งออกสูงถึงร้อยละ ๗๐ ทำให้มีความเสี่ยงสูง ดังนั้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นทางเลือกที่จะ

ได้รับการยอมรับและสนับสนุนให้เข้ามาช่วยพัฒนาประเทศไทยให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น และประคับประคองเศรษฐกิจของประเทศไทยตัวอย่างร้อนแรงจนเกิดความสุ่มเสี่ยงมากเกินไป ด้านโครงสร้างประชากร พบร่วมผู้สูงอายุหรือผู้มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป มีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นการให้ความสนใจกับประชาชนเศรษฐกิจพอเพียง จะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรดังกล่าว กล่าวคือ มีส่วนสำคัญให้ผู้สูงอายุไม่โดดเดี่ยว และถูกทอดทิ้ง รวมทั้งได้รับการดูแลให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น สำหรับด้านสังคมและวัฒนธรรม พบร่วมกระแสโลกกวิตน์และโลกไซเบอร์สนับสนุนส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมพบว่า สังคมไทยเชื่อมกับความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้จึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องเข้ามาปรับความสมดุลของสังคมและวัฒนธรรมไทยต่อไปในอนาคต

เมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ถึง ๑๑ พบร่วม มีเนื้อหาที่ตรากตรูกและให้ความสำคัญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการพัฒนาที่ขาดความสมดุล คือ “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหาการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน” จึงนำเสนออยุธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยใช้ “คน” เป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนา และมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการใช้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางการพัฒนาประเทศไทย โดยมีพิธีทางที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๗-๘ ที่นำพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกภูมิภาคของประเทศไทย มาใช้เป็นปรัชญาการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ซึ่งพัฒนาการในแต่ละด้าน ดังกล่าวทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น

๑.๓ ผลงานวิจัยที่เคยมีมาแล้วในอดีต ช่องว่างการวิจัย และประเด็นที่สำคัญของการวิจัยที่เกี่ยวกับงานด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นที่ต้องการของประเทศ

เนื่องจากงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้มีการดำเนินงานโดยหลายหน่วยงานมาในระดับหนึ่งแล้ว และได้อังค์ความรู้ ประสบการณ์ และมีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญ คือ ภาคส่วนที่มีบทบาทสำคัญของประเทศไทย เช่น การเมือง เป็นต้น ถูกครอบจำกัดโดยทุนนิยมและทุนนิยมโลกกวิตน์ ทำให้การเมืองไทยมีลักษณะเป็นธุรกิจการเมือง ซึ่งก็เป็นปัญหาทั่วโลกมิได้เป็นลักษณะเฉพาะของประเทศไทย แต่ที่เป็นปัญหามากในประเทศไทยเพราการพัฒนาที่ผ่านมาในอดีตได้ก่อให้เกิดปัญหาซึ่งกันและกัน เช่น ความรู้สึกห่วงใยของคนส่วนใหญ่ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ไม่ได้แก้ปัญหาระยะยาวซึ่งส่วนทางกับเศรษฐกิจพอเพียง

ในงานวิจัยที่ผ่านมาได้พบว่า ธุรกิจการเมืองได้รับการสนับสนุนจากธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรระยะสั้นหรือที่เรียกว่า ธุรกิจตามที่เคยเป็น (Business as Usual) และการเมืองสร้างท้องถิ่น เมื่อได้ำน้ำจางการเมืองก็สามารถครอบจำกัดระบบราชการได้ค่อนข้างจะเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ข้อค้นพบของงานวิจัยพบว่าปัจจุบันภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมมีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงไปมากพอสมควร โดยเฉพาะภาคธุรกิจเพราะการใช้เศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับวิธีการดำเนินธุรกิจในระยะยาว การเป็นองค์กรธุรกิจที่มีความสุข และเป็นธุรกิจที่อาจสร้างประโยชน์สุขได้ตามลำดับ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจจึงทำได้พอสมควร ขณะที่ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมมีความตระหนักร่วมกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงทำให้ความเป็นอยู่มั่นคงและมีความสุข จึงเกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่ประชาชนและสังคมที่มองหาทางเลือกในการดำเนินชีวิตและเข้าใจความหมาย แต่อุปสรรคที่สำคัญอยู่ที่การเมืองท้องถิ่นซึ่งยังไม่เขื่อต่อเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคประชาชนและชุมชนโดยท้องถิ่นมีจำกัด ดังนั้น ผลการวิจัยข้างต้นเป็นประเด็นที่มีความสำคัญสูงสุดในเรื่องของยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนใน

ปัจจุบัน ติดตามมาด้วยภาคราชการซึ่งต้องการขับเคลื่อนเช่นกัน และที่สำคัญที่สุดผู้ปฏิบัติงานในระดับสูงของหน่วยงานจะต้องมีความเชื่อมั่นและเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงภายในหน่วยงานของตนเอง ในขณะเดียวกันสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง โดยในระดับการศึกษาพื้นฐานได้ผลิตระดับหนึ่งแล้ว แต่ส่วนที่เคลื่อนตัวได้ช้า คือสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดระบบราชการของสถาบันศึกษาและความพยายามในการเชื่อมโยงความรู้และกระแสหลักอันเป็นสากล โดยเฉพาะเศรษฐศาสตร์กระแสหลักที่มีพื้นฐานความคิดที่เชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจซึ่งต่างกับคำว่ามนุษย์ในความหมายทั่วไปที่แปลว่า “ผู้ที่มีใจงาม” ซึ่งเป็นความหมายเดียวกันกับที่นำมาใช้ในเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยราชการมีข้อจำกัดในการขับเคลื่อนเช่นเดียวกับหน่วยราชการทั่วไป ดังนั้น การแก้ไขข้อจำกัดและขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษา จึงมีความสำคัญในเบื้องของการสร้างความรู้ความเข้าใจและเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนภาคธุรกิจนั้น ถึงแม้จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้ในระดับหนึ่งแล้วแต่ยังมีประเด็นที่จะต้องขับเคลื่อนให้เกิดผลต่อไป อาทิ การสร้างมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ การทำให้ตลาดหลักทรัพย์ยอมรับมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงเป็นมาตรฐานการสำคัญที่จะพิจารณาคำขอจากธุรกิจที่จะนำหุ้นของกิจการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ยังกังวลกับคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนว่า “พอเพียงหมายถึงไม่ต้องการอะไร” ซึ่งขัดกับสัญชาตญาณของความเป็นคน ขณะที่บางส่วนให้ความสนใจเรื่องความสุขมวลรวมประชาชาติ (Gross National Happiness : GNH) โดยใช้ต้นแบบของภูฏาน และให้ความสำคัญที่ความสุขโดยไม่เข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเพียงกระบวนการโดยมีผลผลิต คือ ความยั่งยืน (Sustainability) และมีผลลัพธ์ คือ การสมดุล ซึ่งหมายถึงความเป็นปกติ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่มีความสมดุลจะมีความเป็นปกติ หรือหมายถึงการไม่มีความทุกข์ซึ่งก็คือ การมีความสุขนั่นเอง ดังนั้น ผลลัพธ์ของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความสุข ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา ดังนั้น เมื่อบุคคลมีความพอเพียงแล้วก็จะทำให้มีความสุข โดยเฉพาะการมีความสุขจากการได้ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือให้ส่วนรวมเกิดประโยชน์สุข กล่าวโดยสรุป เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วย ความยั่งยืน สมดุล และมั่นคง คือ ความยั่งยืนที่ประกอบด้วยความสุข และประโยชน์สุขนั่นเอง โดยเป็นเรื่องที่จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งและเผยแพร่ให้เกิดความเข้าใจในวงกว้าง

นอกจากนี้ ในภาคการศาสนา พบร่วมกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศาสนา ยังมีได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร โดยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคประชาสังคมที่ครบถ้วนต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าบ้านและโรงเรียนได้มีการขับเคลื่อนในระดับหนึ่งแล้ว แต่การขับเคลื่อนในวัดจะมีน้อยมาก รวมถึงกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงโดยการนำอาสาสนธิรัฐหลักของทุกศาสนามาสู่แนวทางการปฏิบัติเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก

๑.๔ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจุดแข็งจุดอ่อนในประเด็นการพัฒนาและการวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นที่ต้องการของประเทศ

วช. ได้ศึกษาบริบทการพัฒนาประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ SWOT Analysis สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยภายในเพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง และสำหรับวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกเพื่อรับรู้เกี่ยวกับโอกาสและภัยคุกคามที่มีต่อการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาใช้กำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของการวิจัย (Strategic Positioning) และนำไปใช้พิจารณาประกอบการประเมินแนวโน้มการกำหนดยุทธศาสตร์และประดิษฐ์การวิจัยในอนาคต โดยผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของการวิจัยมีดังนี้

การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของการวิจัย (Strategic Positioning)

โอกาส			
	<p>การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมของโลกในปัจจุบัน โดยเฉพาะ ภาระทางโลก การวิวัฒน์ และการแข่งขันในระบบทุนนิยม ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายจากการบดี้น</p>	<p>เศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ฝึกให้คนได้ตระหนักรู้ถึงศักยภาพในด้านความสามารถพึงตนเองได้ของมนุษย์ และนำเอาหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา (ทางสายกลาง) มาประยุกต์ใช้ในภาคสนามอย่างได้ผลเป็นรูปธรรม</p>	<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีแนวโนบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๗๘ (๑) มีสาระสำคัญว่า : "ต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ"</p>
ภาระ	<p>บทบาทการพัฒนาของความทันสมัยและการแสวงหาภาระต้น</p>	<p>หน่วยงานภาครัฐเป็นโครงสร้างการพัฒนาประเทศที่มีพลังในการขับเคลื่อนและ ragazzi การส่วนภูมิภาคเป็นผู้นำที่สามารถเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับประชาชนได้</p>	<p>เศรษฐกิจพอเพียงwangพื้นฐานอยู่บนหลักธรรมาภิบาล ที่มุ่งพัฒนาทั้งคนและทั้งกระบวนการทางเศรษฐกิจไม่เบียดเบี้ยนใครให้เดือดร้อน ไม่มุ่งทำลายทรัพยากรธรรมชาติ</p>
ภาระ	<p>ยังขาดนักอุดมการณ์ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่มาก องค์ความรู้ของโลก ตะวันตก ที่เน้นด้านวัฒนธรรม อิทธิพลต่อโลกและประเทศไทยมาก</p>	<p>การเพิ่มขึ้นเกษตรอุตสาหกรรมและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชนเมืองส่งผลกระทบต่อเกษตรพึ่งตนเองและชุมชนชนบท</p>	<p>ภาวะวิกฤติศรัทธาของศาสนาพุทธและศาสนาอื่นในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ปัญหาสังคม วัฒนธรรม ยาเสพติด การพนันฯลฯ</p>

ภัยคุกคาม

๑.๕ นโยบายและยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นที่มาของยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นที่ต้องการของประเทศไทย

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ของ วช. ตระหนักและให้ความสำคัญของการบูรณาการด้านการวิจัยให้สอดคล้องกับแนวโนบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนางานวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาสาธารณะและการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยสนับสนุนให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ สำหรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่รัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือเป็นนโยบายและแนวทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ดังนั้น วช. จึงได้นำเนื้อหาสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับภาคส่วนต่างๆ ของประเทศไทย อาทิ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ฯลฯ สำหรับยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดขึ้นโดยยึดเนื้อหาของแนวโนบายและยุทธศาสตร์

การพัฒนาประเทศในปัจจุบัน คือ ยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔-๒๕๕๗

ยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒, ๓ และ ๔ โดยเชื่อมโยงกับประเด็นและแนวทางการดำเนินการ กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การลดความเหลื่อมล้ำ ประเด็นหลัก ๑๖ การต่อต้าน การคอร์รัปชัน สร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใส แนวทางการดำเนินการ ๑๖.๑ การรณรงค์และสร้างแนวร่วมในสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในประเด็นหลักที่ ๒๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การบริหารจัดการน้ำ และแนวทางการดำเนินการที่ ๒๑.๑ การปลูกป่า และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นหลักที่ ๓๐ การปฏิรูปการเมือง และแนวทางการดำเนินการที่ ๓๐.๑ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และเชื่อมโยงกับประเด็นหลัก ๒๔ การปรับโครงสร้างระบบราชการ แนวทางการดำเนินการ ๒๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพองค์กรภาครัฐและ พัฒนารูปแบบการทำงานของภาครัฐ ด้วยการสร้างความพร้อมในการบริหารการจัดการแบบบูรณาการ โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ ๒๔.๒ ป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน

ความสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ โดยยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคน สู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาที่ ๕.๔ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มี เป้าหมายและตัวชี้วัด คือ สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง สำหรับความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต สำหรับนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจะมีความเชื่อมโยงโดย เฉพาะด้านข้อที่ ๘.๑ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินข้อ ๘.๑.๒ เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบ การบริหารงานแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ยกระดับสมรรถนะของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพัฒนา และส่งเสริมรูปแบบโครงสร้าง มุ่งเน้นการจัดการความรู้และพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประทัยด้วยมีประสิทธิภาพ และนโยบาย สังคมและคุณภาพชีวิต จะเชื่อมโยงกับนโยบายเฉพาะด้าน ข้อที่ ๔.๑ นโยบายการศึกษา ข้อ ๔.๑.๔ จัด การศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดย กระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และ สนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้มี ศูนย์อบรมอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเรียนรู้ทางประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพโดยให้สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพ รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้าง ประจำชุมชนเพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะในการให้บริการแก่ประชาชน

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔-๒๕๕๗ จำแนกตามปีงบประมาณ กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ๑.๑๕ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างสังคมสมานฉันท์และความมั่นคงของประเทศไทย ๒.๑๐ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น ๕.๑ การส่งเสริมการพัฒนาห้องถีน และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ใน ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม ๖.๒ แผนงานส่งเสริมและ สนับสนุนการวิจัย ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๘.๑ แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการ

บริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๙.๓ แผนงานส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ ๒๕๕๗ ในยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๙.๓ การส่งเสริมการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๙.๒ การพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม ๖.๑ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ ฉบับที่ ๘ จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงมีมาที่ ชัดเจนและมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สำคัญ สมควรที่จะ ได้มีการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อน ประเด็นการวิจัยไปสู่การวิจัยที่เป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผล

๒. วิสัยทัศน์การวิจัย

สร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่ชี้นำการขับเคลื่อนประเทศไทยภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ ประโยชน์สุขของคนไทย และความเจริญเติบโตของประเทศไทยที่ยั่งยืน

๓. พันธกิจการวิจัย

๙.๑ ส่งเสริมการวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนใน ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม

๙.๒ ส่งเสริมงานวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ก่อให้เกิดผลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกใน ความหมายที่ใกล้เคียงกันในต่างประเทศ

๙.๓ ส่งเสริมงานวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนสถาบันทางศาสนาทุกศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดใน พระพุทธศาสนาให้เป็นแก่นคุณธรรมและช่วยเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวไปสู่พระสงฆ์และชาวล้วนทั่วไป ตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง

๙.๔ ส่งเสริมงานวิจัยในแนวทางของความสุข (Well Being) และประโยชน์สุขเพื่อสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๙.๕ ส่งเสริมงานวิจัยอื่นๆ ที่สามารถช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้

๔. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับ เศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจาก แนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันศาสนาโดยมีจุดเน้น ที่วัดในพระพุทธศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การวิจัยเพื่อสำรวจแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขร่วมกันของประชาชนไทย เพื่อให้สามารถประยุกต์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๕. เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรส่วนท้องถิ่น

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้จริงจากภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคราชการ

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้จริงจากภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัยกับสถาบันการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทยเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาครัฐกิจ

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้จริงจากภาครัฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจทางเลือก ที่ได้รับการยอมรับและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันศาสนา โดยมีจุดเน้นที่วัดในพระพุทธศาสนา

เป้าประสงค์ : สร้างงานวิจัยด้านเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันศาสนา โดยมีจุดเน้นพระพุทธศาสนาซึ่งมีหลักธรรมอันเป็นฐานทางด้านคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียงและมีประสิทธิภาพลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การวิจัยเพื่อสำรวจแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขร่วมกันของประชาชนไทย เพื่อให้สามารถประยุกต์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

เป้าประสงค์ : เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสุขและประโยชน์สุข รวมทั้งสนับสนุนให้คนในชนบท เมือง และภาคธุรกิจสามารถประยุกต์แนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขไปใช้ปฏิบัติได้

๖. ผลผลิตและผลลัพธ์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

๖.๑ ผลผลิต

(๑) เชิงปริมาณ

(๑) ผลการวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคราชการ ภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาคธุรกิจ และสถาบันศาสนา

(๒) ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) ผลการวิจัยเพื่อสำรวจแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขร่วมกันของประชาชนไทย

๒) เชิงคุณภาพ

(๑) การประยุกต์ใช้ผลการศึกษาวิจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาคราชการ ภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาคธุรกิจ และสถาบันศาสนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของทั้งหมด

(๒) การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของทั้งหมด

(๓) การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อสำรวจแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขร่วมกันของประชาชนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของทั้งหมด

๖.๒ ผลลัพธ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาคราชการ ภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาคธุรกิจ และสถาบันศาสนา นำผลการวิจัยและองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อประโยชน์สุขของคนไทยและความเจริญเติบโตของประเทศไทยที่ยั่งยืน

๖.๓ ตัวชี้วัด

๑) จำนวนผลการวิจัยด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ร้อยละของผลการศึกษาวิจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการนำไปประยุกต์ใช้จริง เปรียบเทียบกับทั้งหมด

๓) ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาคราชการ ภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาคธุรกิจ และสถาบันศาสนา ที่นำผลการวิจัยและองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิผล เปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมาย

๖.๔ เป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาคราชการ ภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภาคธุรกิจ และสถาบันศาสนา มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิผลเพื่อประโยชน์สุขของคนไทยและความเจริญเติบโตของประเทศไทยที่ยั่งยืน

๗. หน่วยงานหลักและเครือข่ายที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ หน่วยงานหลัก

๑) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

๒) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

๓) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

๔) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๕) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

๖) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๗) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๗.๒ หน่วยงานเครือข่ายที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยรัช มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยสงข์ ทั่วประเทศ

๙. แผนงานวิจัยและกรอบเวลา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรอบเวลา ช่วง ๑ ปีแรก

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อสร้างคู่มือในการฝึกอบรมผู้ประเมินกิจกรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๓ การวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานของกิจกรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๔ การวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคราชการ กรอบเวลา ช่วง ปีที่ ๑-๒

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรภาคราชการที่เชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อสร้างกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยชน์สุขในภาคราชการที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๓ การวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานของกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยชน์สุขอย่างมีประสิทธิภาพในภาคราชการที่ดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๔ การวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมในภาคราชการตามหลักธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา กรอบเวลา ช่วงปีที่ ๒-๓

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อสร้างกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยชน์สุขในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๓ การวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานของกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยชน์สุขในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๔ การวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การวิจัยด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ กรอบเวลา ช่วงปีที่ ๓-๔

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อสร้างคู่มือในการฝึกอบรมผู้ประเมินธุรกิจที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๓ การสร้างมาตรฐานความคุ้มค่าเงินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๔ การวิจัยเพื่อพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดย่อมต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางเลือกที่มีความหมายใกล้เคียงกับเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องความสุขที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดความสุขมวลรวมประชาชาติ ครอบเวลา ช่วงปีที่ ๓-๔

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อการสร้างภาพจำลองสังคมที่ช่วยให้คนมีความเป็นอยู่ที่ดี

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อสร้างระบบการจัดการทรัพย์สิน (Property Regime) ที่เป็นอยู่ในสังคมไทยเพื่อให้เกิดสังคมที่ช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น

แผนงานวิจัย ๓ การวิจัยเพื่อสร้างให้เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ปรับตัวเป็นผู้ประกอบการจริงได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันศาสนาโดยมีจุดเน้นที่วัดในพระพุทธศาสนา ครอบเวลา ช่วงปีที่ ๓-๔

แผนงานวิจัย ๑ การสร้างฐานข้อมูลของวัดที่ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนวัดให้ดำเนินกิจกรรมไปในแนวทางตามคำสอนในพุทธศาสนา

แผนงานวิจัย ๒ การส่งเสริมสถาบันทางศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดในพระพุทธศาสนาเป็นแกนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การวิจัยเพื่อแสวงหาแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขร่วมกันของประชาชนไทย เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ครอบเวลา ช่วงปีที่ ๓-๔

แผนงานวิจัย ๑ การวิจัยเพื่อศึกษาความหมายและแนวทางสร้างความสุขและประโยชน์สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานวิจัย ๒ การวิจัยเพื่อแปลงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นนามธรรมให้เป็นแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๙. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การวิจัย

๙.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ภาคส่วนเป้าหมายสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ได้

๙.๒ การสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้มข้นโดยทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ชีวิต (Theory of Experiential Learning)

๙.๓ การพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นซึ่งเป็นสมาชิกชุมชนให้เป็นนักคิด นักทฤษฎี และนักปฏิบัติด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยเรียนรู้และประเมินประสบการณ์เศรษฐกิจพอเพียงไปในเวลาเดียวกัน

๑๐. แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การวิจัย

เพื่อให้ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดขึ้น มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิผล จึงมีแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑๐.๑ การจัดทำแผนปฏิบัติการ

ต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อกำหนดแนวทาง ขั้นตอน วิธีการ/กิจกรรม และเจ้าภาพผู้รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการแปลงกลยุทธ์และแผนงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติเพื่อนำส่งผลผลิตและผลลัพธ์ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิผล รวมทั้งมีการ

กำหนดกลไกของการทบทวนและปรับยุทธศาสตร์การวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในกรณีที่มีสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่เคยศึกษาไว้ อันจะทำให้ยุทธศาสตร์การวิจัยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถปฏิบัติและนำส่งผลงานได้อย่างมีประสิทธิผล

๑๐.๒ การสื่อสารและการประสานงาน

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พอเพียง ต้องเกี่ยวข้องกับภาคส่วน องค์กร และบุคคลจำนวนมากและต่อเนื่องตามกรอบเวลาของยุทธศาสตร์ ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ ความสำคัญและจัดให้มีกลไกการสื่อสารและการประสานงานอย่างเป็นระบบ ทวีถึงและต่อเนื่อง โดยจัดตั้งศูนย์ ประสานงาน (Focal Point) ในแต่ละภาคส่วนที่ชัดเจน และสนับสนุนให้มีการสื่อสารและประสานงานเป็น เครือข่ายของแต่ละภาคส่วน (Sector Networking) และข้ามภาคส่วน (Inter-Sector Networking) ซึ่งอาจใช้ ประโยชน์จากเครือข่ายออนไลน์ที่พัฒนาเป็นระบบสังคมออนไลน์ (Social Networking) สำหรับการยกระดับ ความร่วมมือของนักวิจัยในสหวิทยาการ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและประสานงาน รวมทั้ง การเผยแพร่องค์ความรู้ การติดตาม รวมถึงการติดต่อขอข้อมูลการวิจัยระหว่างภาคส่วนได้

๑๐.๓ ความพร้อมด้านทรัพยากร

ความพร้อมด้านทรัพยากร ได้แก่ ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และความพร้อม ด้านระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้สำหรับการวิจัย บุคลากรที่สนับสนุนการวิจัยต้องมีความรู้ และมี จำนวนเพียงพอในการประสานงาน ระบบงานต่างๆ จะต้องมีความคล่องตัวที่เอื้อให้นักวิจัยสามารถทำงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบฐานข้อมูลการวิจัยในปัจจุบันยังมีลักษณะกระจายและไม่ทันสมัย ซึ่งเป็น อุปสรรคอย่างมากต่อการวิจัยในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศการวิจัยที่ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลดังกล่าวใน ขอบเขตที่กำหนด มีการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลการวิจัยขององค์การและภาคส่วนอื่นทั้งภายในและภายนอก ประเทศ มีการประมวลผลปัญหาและตอบบทเรียนของการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อจะนำไปพัฒนา รูปแบบด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

๑๐.๔ วัฒนธรรมการวิจัย

สร้างเสริมวัฒนธรรมการวิจัย เช่น ควรส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และ องค์กรทางศาสนาได้มีโอกาสร่วมในการทำวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องในด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มต้นการทำวิจัย โดยอาจร่วมแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอการทำวิจัย และการร่วมวิจารณ์และเสนอแนะผลการวิจัย นอกจากนี้การเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยไปสู่วงกว้างทั้งใน ประเทศและระดับสากล

๑๑. แนวทางในการติดตามและประเมินผล

การขับเคลื่อนให้ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านการประยุกต์เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พอเพียง บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งในด้านการติดตามและประเมินผลที่ ดีควบคู่ไปด้วย โดยใช้การบริหารจัดการระบบวิจัยซึ่งเป็นกลไกในการติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ ดังนี้

๑๑.๑ การประเมินก่อนดำเนินการวิจัย (Ex-Ante Evaluation) เพื่อวิเคราะห์กลั่นกรองข้อเสนอ การวิจัยที่เหมาะสมและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การวิจัย

๑๑.๒ การติดตามผลระหว่างดำเนินการวิจัย (Ongoing Evaluation) เพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานที่เกิดจากการนำยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าวไปปฏิบัติ ว่าสามารถตอบโจทย์ความต้องการได้อย่างถูกต้องหรือไม่

๑๑.๓ การประเมินผลหลังดำเนินการวิจัย (Ex-Post Evaluation) ของงานวิจัยที่หน่วยงานดำเนินการวิจัยเสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยเฉพาะการประเมินผลความคุ้มค่าของการวิจัย เพื่อประเมินผลผลิตและ/หรือผลลัพธ์ของการวิจัยโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย และเป้าประสงค์/ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การวิจัย